

22 april 1960

U 3880/60 - C 46 - P1/PS9.

PA 9889/17

GEHEIM

Land: Frankrijk.

Onderwerp: De visie van Guy MOLLET op enkele Franse binnenlands-politieke kwesties.

Referenties:

Datum van waarneming: Eind maart 1960.

Bron: Betrouwbaar; heeft reeds jarenlang ontmoetingen met Guy Mollet voor vertrouwelijke gesprekken.

in de afbeelding

Opmerkingen:

Verzonden aan:

Aan Zijne Excellentie Prof. Dr. J.E. de QUAY
Minister-President

Plein 1813 no. 4

's-GRAVENHAGE.

Frankrijk

DE VISIE VAN GUY MOLLET OP ENKELE FRANSE BINNENLANDS-POLITIEKE
KWESTIES

Guy MOLLET is uitermate ongerust over de huidige situatie in Frankrijk, en vooral over Algerije. Hij ziet op het ogenblik geen uitkomst. Volgens hem zijn de beweegredenen die De GAULLE bewogen hebben zijn merkwaardige speeches voor het leger in Algerije te houden, de volgende geweest. Het was geen wijziging van inhoud en nog minder van politiek; het was duidelijk een wijziging in de toon. Volgens MOLLET was De GAULLE onder de indruk gekomen van de waarschuwingen die enige militairen hem hadden gegeven. Deze militairen stonden in het algemeen achter De GAULLE en hebben zich ook tijdens de 24ste januari loyaal gedragen. Daarom hadden zij een zeker gehoor bij De GAULLE. Zij legden hem uit, dat het absoluut noodzakelijk was het leger duidelijk te maken dat het voor iets vocht. Dat "iets" kon alleen maar een overwinning zijn. Zij lieten het aan De GAULLE over die overwinning te formuleren. Men zou het verschil van mening tussen De GAULLE en het leger als volgt kunnen formuleren: De GAULLE wil dat het leger, door zijn gevechten, een situatie schept die hem in staat stelt op gunstige voorwaarden te gaan onderhandelen. Maar het leger wil helemaal geen onderhandeling. Het wil de overwinning, en deze maakt onderhandelen overbodig. "De GAULLE heeft dan ook die formule "Algérie Algérienne" pas losgelaten, toen hij vertrok; hij heeft hem niet in de aanvang al durven gebruiken", aldus Guy MOLLET.

Tussen de Franse regering en de FLN is volgens MOLLET wel degelijk contact geweest, zij het alleen mondeling.

De man die dat contact heeft verzorgd is AMROUCHE, de Algerijns-Franse romanschrijver, die overtuigd Algerijns nationalist, maar ook overtuigd Gaullist is, en als zodanig in beide kampen toegang heeft. Dit contact is echter niet voldoende. Wat nodig is, is dat een van beiden het normale gebaar van contactzoeken maakt, d.w.z. schriftelijk. Noch de FLN

noch de GAULLE is bereid die handtekening te zetten. Daarop is alles afgeketst. MOLLET heeft respect voor de Algerijnse leiders, Ben BELLA en BUMENDJEL. Hij acht deze mensen volstrekt voldoende gekwalificeerde onderhandelaars. Ben BELLA is de beste en wordt door Krim Bel KASSEM ook als diens patroon gezien. "Dat is de reden waarom ik wilde, dat men Ben BELLA vrijliet. Ik heb dat zelfs een keer van de GAULLE beloofd gekregen. Juist echter op het ogenblik dat de GAULLE die belofte wilde vervullen, brak een nieuw incident uit met het leger, dat het opnieuw uitstelde. Het is nu veel moeilijker geworden", aldus de voorzitter van de S.F.I.O.

Het meest pessimistisch was Guy MOLLET over de binnenlandse situatie. "Ik heb de GAULLE", zeide MOLLET, "de laatste tijd niet meer opgezocht; de verschillen zijn te groot geworden, en ik zie bovendien niet welke invloed ik op hem zou kunnen uitoefenen. De GAULLE creëert een leegte om zich heen. Het probleem van zijn opvolging wordt daardoor voortdurend ernstiger, maar dat schijnt hem niet in het minst bezig te houden. Hij denkt en doet alsof hij het eeuwige leven heeft. Blijkbaar interesseert het probleem van "later" hem niet. Intussen gaat hij door, omringd door derde-rangs krachten, nooit tegengesproken, dus ook nooit tot betere gedachten gebracht. Het is duidelijk dat wij, de S.F.I.O., ons niet door deze leegte kunnen laten opslokken. Onze oppositie zal dus noodgedwongen steeds positievere vorm moeten gaan aannemen. Aangezien de GAULLE niet aan zijn opvolging denkt, moeten wij er aan denken, en een "solution de rechange" uitwerken. Het Franse volk heeft eerst alles in de modder gegooid, om zich uitsluitend aan de GAULLE te geven. Nu wordt het ook door de GAULLE teleurgesteld. Het betreurt zijn Macchiavellistische optreden; het aanvaardt evenmin zijn Algerijnse politiek; het Franse volk wil zich niet neerleggen bij het perspectief van een langdurige Algerijnse oorlog. Nu het het vertrouwen in de GAULLE verliest, blijft er helemaal niets

meer over. Het grote gevaar voor Frankrijk is de toenemende politieke demoralisatie van het gehele volk."

Guy MOLLET maakt de indruk, dat hij het ogenblik gekomen acht om de min of meer afwachtende houding die de S.F.I.O. tot nu toe tegenover de GAULLE heeft aangenomen, - een houding voortkomende uit respect voor en vertrouwen in de GAULLE - los te laten en er zich nu op gaat voorbereiden zijn eigen weg te gaan, op élk terrein en in elke kwestie, o.a. in de Algerijnse kwestie.

Eind maart 1960.